მიმდინარე ეკონომიკური ტენდენციები

ივლისი, 2021

ძირითადი ცვლილებები

- სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის წინასწარი შეფასებით, 2021 წლის ივნისში რეალური მშპ-ს ზრდის ტემპმა შეადგინა 18.7 პროცენტი, ხოლო პირველი ექვსი თვის საშუალო წლიურმა ზრდამ შეადგინა 29.8 პროცენტი. ამავე დროს, წინა თვესთან სეზონურად მოსწორებული თვიური ეკონომიკური ზრდა გაუტოლდა 0.6 პროცენტს

- წლიურმა ინფლაციამ ივლისში შეადგინა 11.9 პროცენტი, თუმცა საბაზო ინფლაცია გაუტოლდა 6.3 პროცენტს

- ივნისში ექსპორტი გაიზარდა წლიურად 30.1 პროცენტით და იმპორტი გაიზარდა წლიურად 37.6 პროცენტით, რამაც გაზარდა სავაჭრო დეფიციტი 43.5 პროცენტით წლიურად და გაუტოლდა 487.9 მლნ აშშ დოლარს

- ივნისის რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი გამყარდა 1.9 პროცენტით წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით და 7.4 პროცენტით წინა თვესთან

- საქართველოს ეროვნული ბანკმა გაზარდა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 10 პროცენტამდე

ეკონომიკურმა ზრდამ ივნისში შეადგინა 18.7 პროცენტი

ეკონომიკური ზრდა, % წ/წ

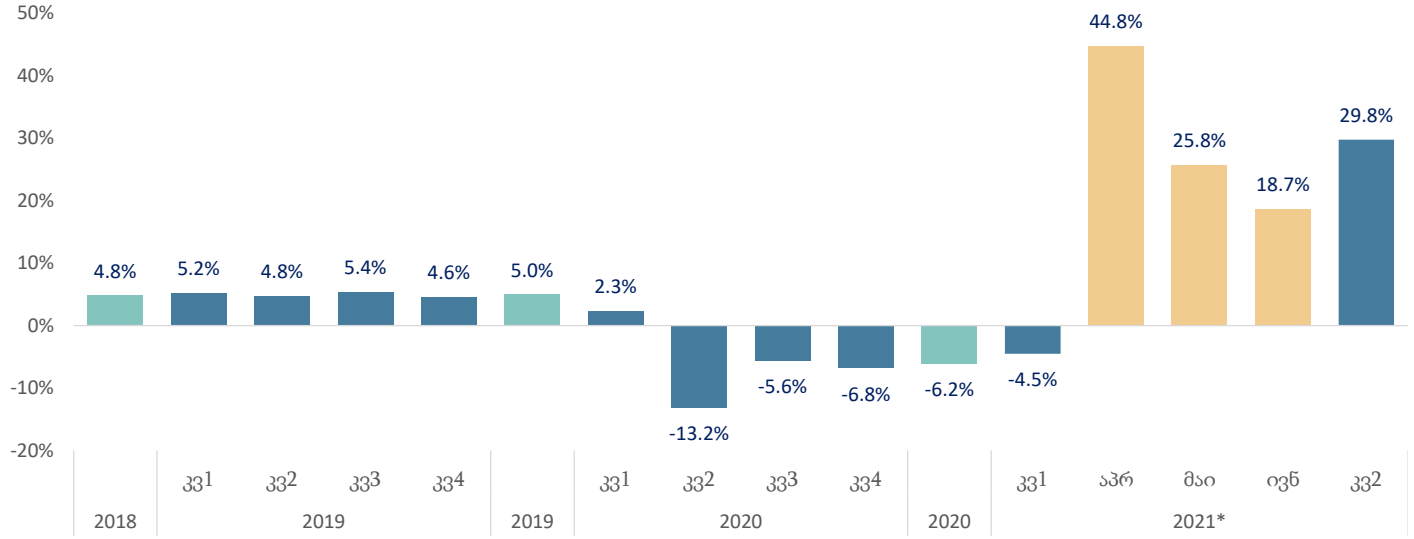

ეკონომიკური ზრდა, % თ/თ

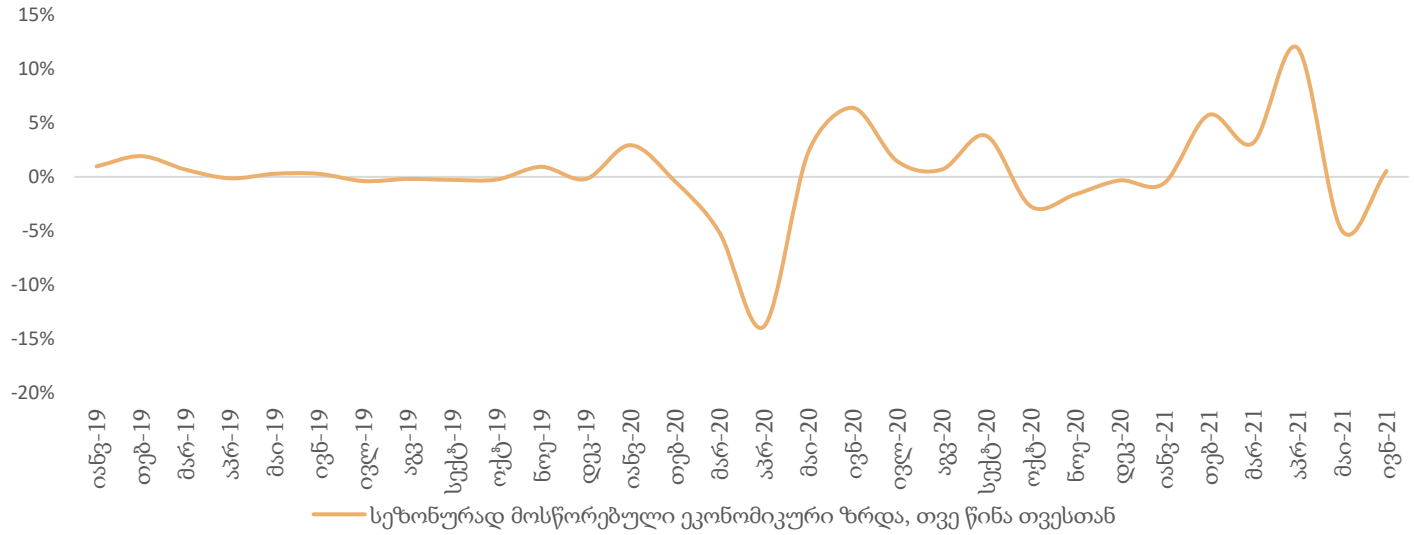

- წინასწარი შეფასებით, 2021 წლის ივნისში, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით, რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდამ 18.7 პროცენტი შეადგინა, ხოლო ექვსი თვის საშუალო მაჩვენებელი გაუტოლდა 12.7 პროცენტს.

- ივნისის მდგომარეობით, სეზონურად მოსწორებული ეკონომიკური ზრდა წინა თვესთან გაუტოლდა 0.6 პროცენტს.

- 2021 წლის ივნისში, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით ზრდა შეინიშნებოდა შემდეგ საქმიანობებში: დამამუშავებელი მრეწველობა, საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობა, ტრანსპორტი და დასაწყობება, ვაჭრობა, სასტუმროები და რესტორნები, უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობა, მშენებლობა.

- კლება დაფიქსირდა სამთომოპოვებითი მრეწველობის დარგში.

წყარო: საქსტატი, ავტორის გაანგარიშება

ივლისის წლიურმა ინფლაციამ შეადგინა 11.9 პროცენტი

მთლიანი და საბაზო ინფლაცია, % წ/წ

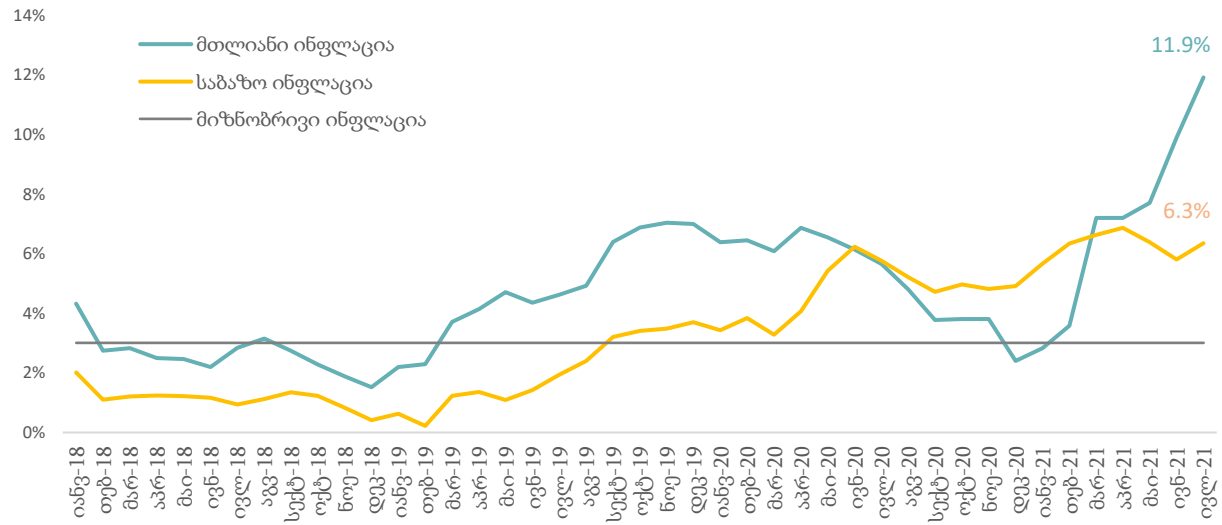

ინფლაციის დეკომპოზიცია

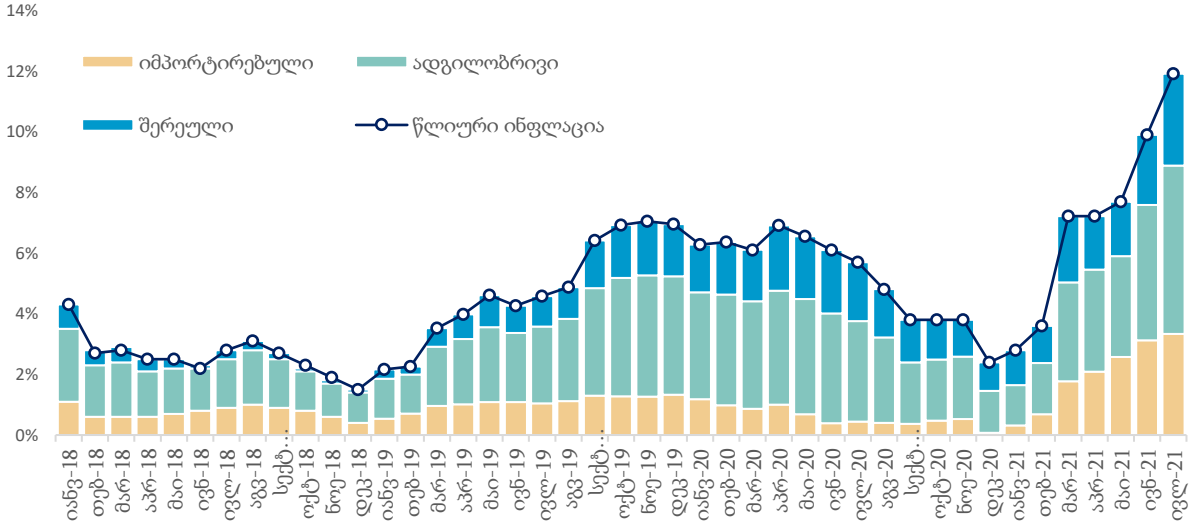

საბაზო ინფლაცია

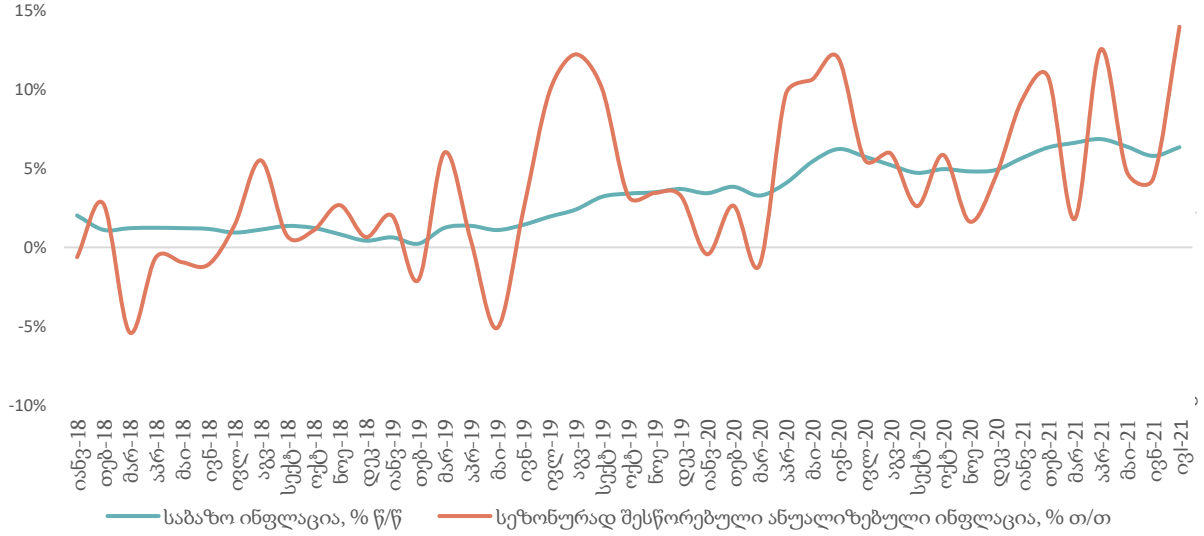

ინფლაციის დეკომპოზიცია

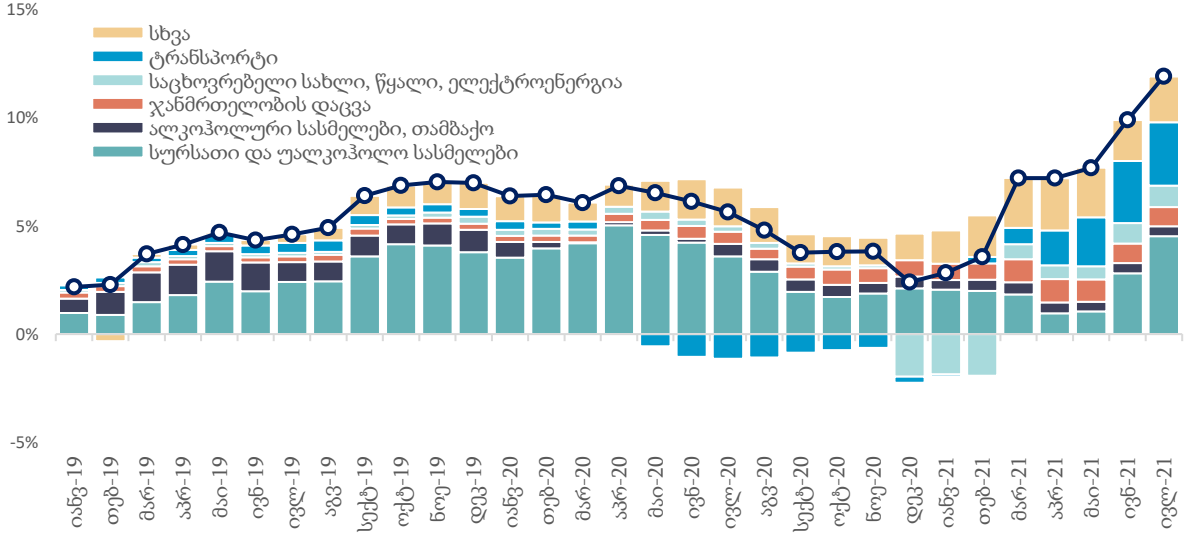

წყარო: საქსტატი, სებ, ავტორის გაანგარიშება

სავაჭრო დეფიციტი წლიურად გაიზარდა 43.5 პროცენტით

ადგილობრივი ექსპორტის ცვლილება, % წ/წ

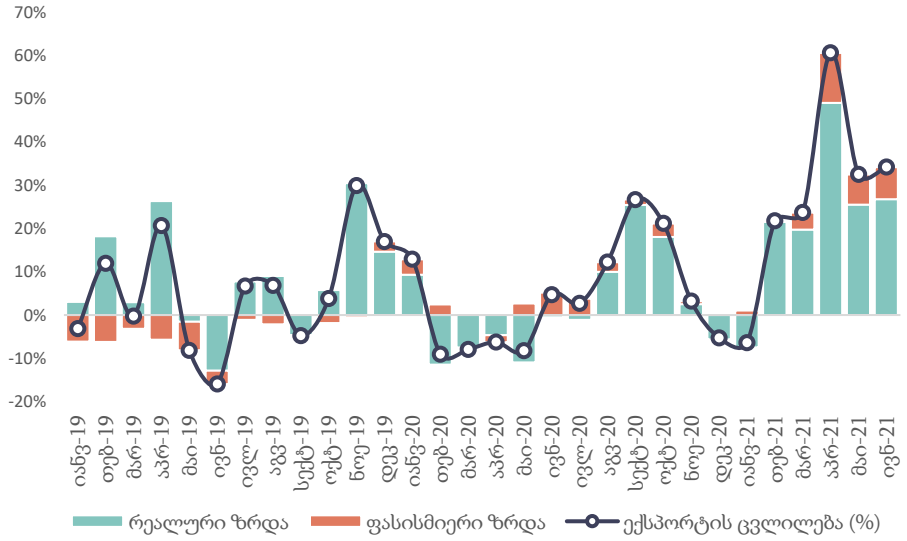

იმპორტის ცვლილება, % წ/წ

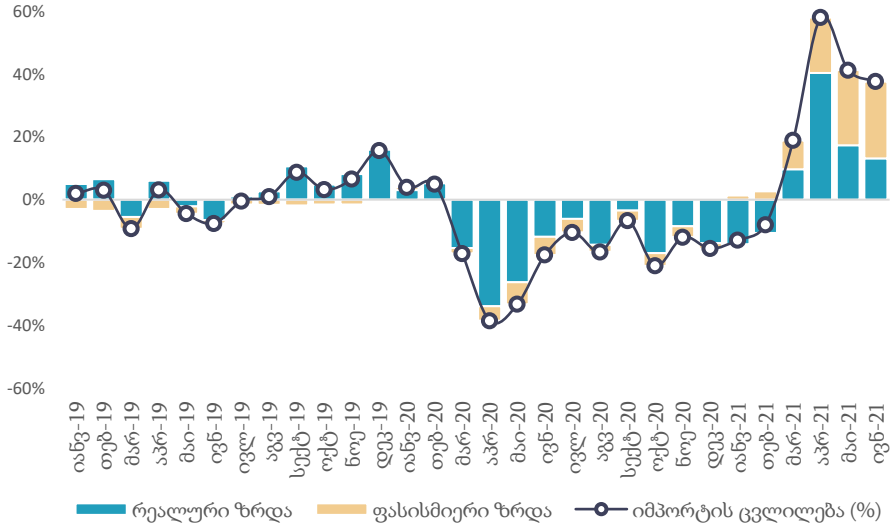

ექსპორტის დეკომპოზიცია

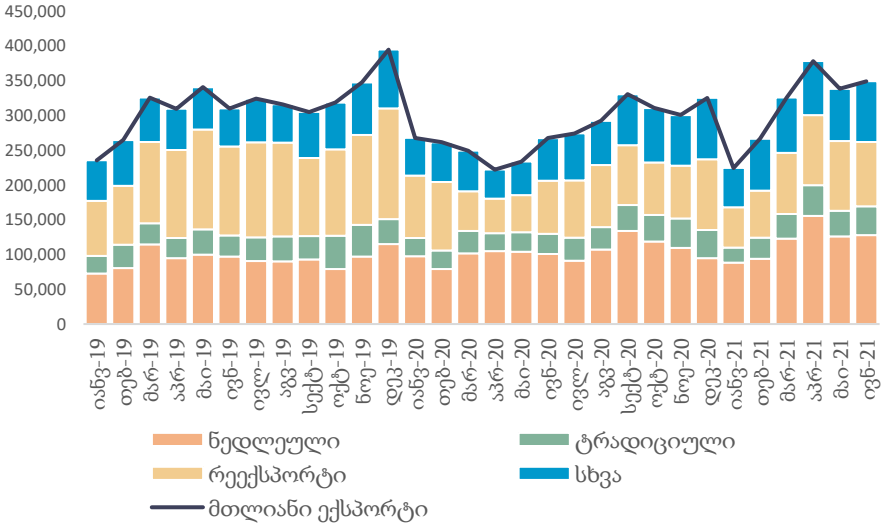

იმპორტის ცვლილების დეკომპოზიცია, % წ/წ

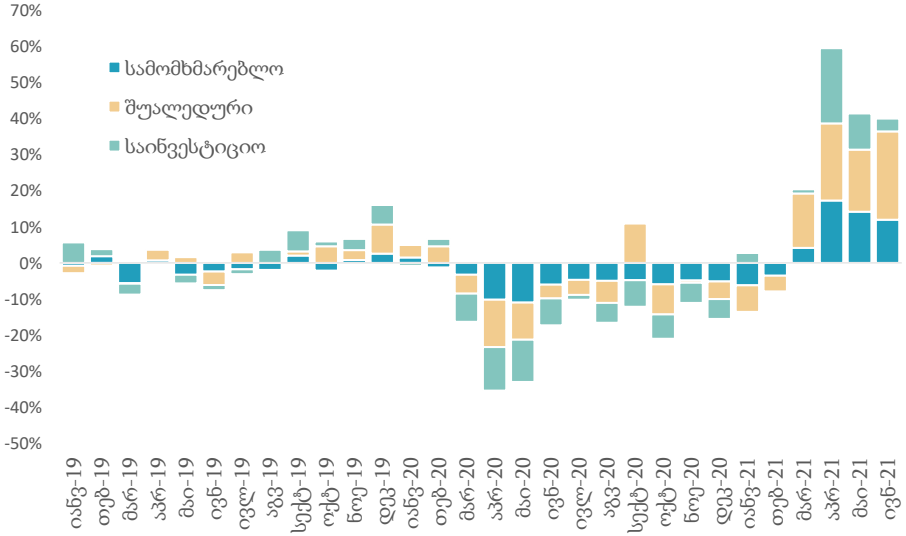

- ივნისში ექსპორტი წლიურად გაიზარდა 30.1 პროცენტით და გაუტოლდა 349.3 მლნ აშშ დოლარს.
- ადგილობრივი ექსპორტი წლიურად გაიზარდა 34.2 პროცენტით და გაუტოლდა 256.7 მლნ აშშ დოლარს.
- იმპორტი წლიურად გაიზარდა 37.6 პროცენტით და გაუტოლდა 837.2 მლნ აშშ დოლარს.
- სავაჭრო დეფიციტი წლიურად გაიზარდა 43.5 პროცენტით და გაუტოლდა 487.9 მლნ აშშ დოლარს.
- რეექსპორტის წილმა შეადგინა 26.5 პროცენტი, ხოლო ნედლეულის ექსპორტმა - 36.6 პროცენტი.
- საინვესტიციო, სამომხმარებლო და შუალედური საქონლის იმპორტის წილმა შეადგინა 3.5, 12 და 24.5 პროცენტით შესაბამისად.

წყარო: საქსტატი, ავტორის გაანგარიშება

საერთაშორისო ვაჭრობა ხასიათდება სტაბილური დივერსიფიკაციით

ექსპორტი ქვეყნების მიხედვით, ივნისი 2021

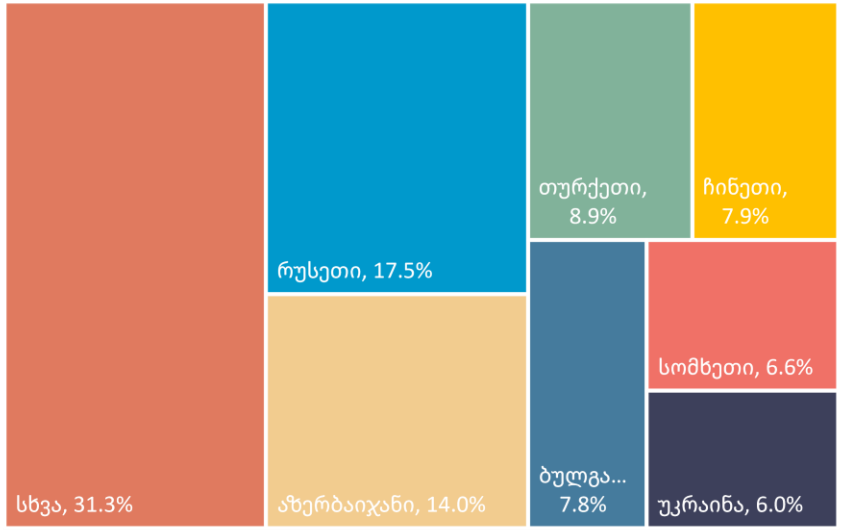

იმპორტი ქვეყნების მიხედვით, ივნისი 2021

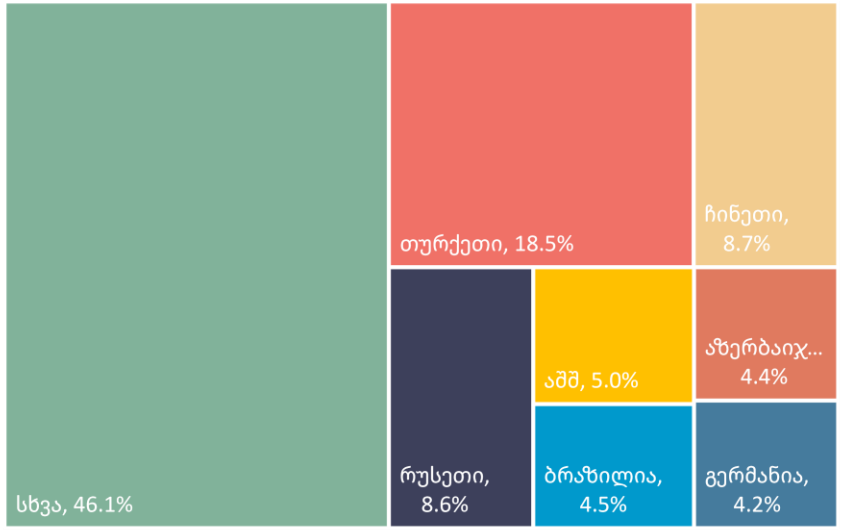

ექსპორტი სასაქონლო ჯგუფის მიხედვით, ივნისი 2021

იმპორტი სასაქონლო ჯგუფის მიხედვით, ივნისი 2021

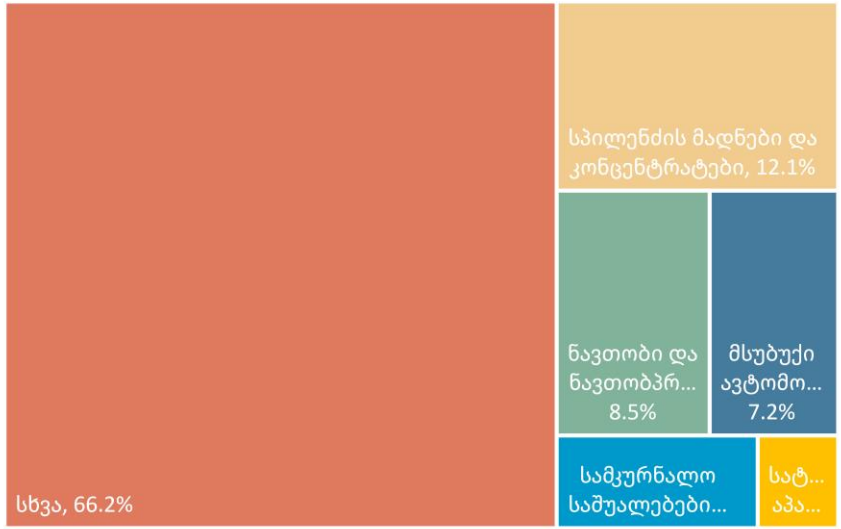

- ექსპორტის ტოპ საქონელი:
  - სპილენძის მადნები და კონცენტრატები: 64 მლნ. აშშ დოლარი - მთლიანი ექსპორტის 18.3 პროცენტი.
  - ფეროშენადნობები: 41.9 მლნ აშშ დოლარი - 12 პროცენტი.
  - მსუბუქი ავტომობილები: 39.8 მლნ. აშშ დოლარი - 11.4 პროცენტი.
- იმპორტის ტოპ საქონელი:
  - სპილენძის მადნები და კონცენტრატები: 101.6 მლნ. აშშ დოლარი - მთელი იმპორტის 12.1 პროცენტი.
  - ნავთობი და ნავთობპროდუქტები: 71.3 მლნ აშშ დოლარით - 8.5 პროცენტი.
  - მსუბუქი ავტომობილები: 60 მლნ აშშ დოლარით - 7.2 პროცენტი.
- ექსპორტის ტოპ ქვეყნები:
  - რუსეთი: 61 მლნ. აშშ დოლარი - 17.5 პროცენტი.
  - აზერბაიჯანი: 48.8 მლნ. აშშ დოლარი, 14 პროცენტი.
  - თურქეთი: 31.2 მლნ. აშშ დოლარი, 8.9 პროცენტი.
- იმპორტის ტოპ ქვეყნები:
  - თურქეთი: 154.5 მლნ. აშშ დოლარი - 18.5 პროცენტი.
  - ჩინეთი: 73.2 მლნ. აშშ დოლარი - 8.7 პროცენტი.
  - რუსეთი: 71.9 მლნ. აშშ დოლარი - 8.6 პროცენტი.

წყარო: საქსტატი

ივნისში ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი მნიშვნელოვნად გაიზარდა საბაზო ეფექტის გამო

ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი

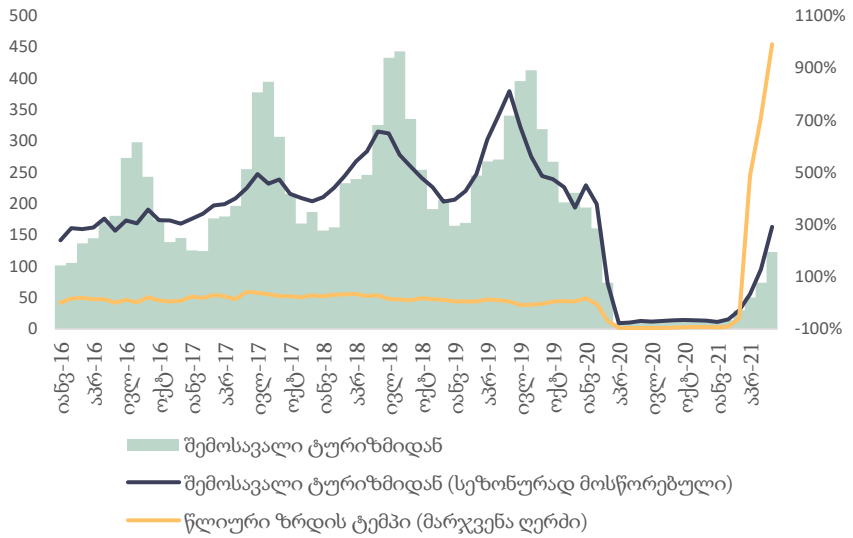

ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი, ივნისი 2021

ქვეყანა	ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი	ცვლილება, %წ/წ
უკრაინა	20108.13	3385.8%
ისრაელი	18673.76	26175.6%
რუსეთი	13605.31	813.1%
ევროკავშირი + დიდი ბრიტანეთი	13167.76	1998.1%
თურქეთი	10902.17	133.9%
აზერბაიჯანი	3915.67	378.1%
სხვა	42089.94	1308.0%

- 2021 წლის ივნისში ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი გაიზარდა 990 პროცენტით და 122.5 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა. აღნიშნული მაღალი ზრდა განპირობებულია 2020 წლის ივნისის დაბალი მაჩვენებლით (11.2 მლნ აშშ დოლარი).

- ამავე დროს, იანვართან შედარებით ტურიზმიდან მიღებული შემოსავალი გაიზარდა 1,082.2 პროცენტით, ხოლო სეზონურად მოსწორების შემთხვევაში, თვიური ზრდა უდრის 1,368.9 პროცენტს.

წმინდა ფულადი გზავნილების წლიური ზრდა წყარო ქვეყნების მიხედვით

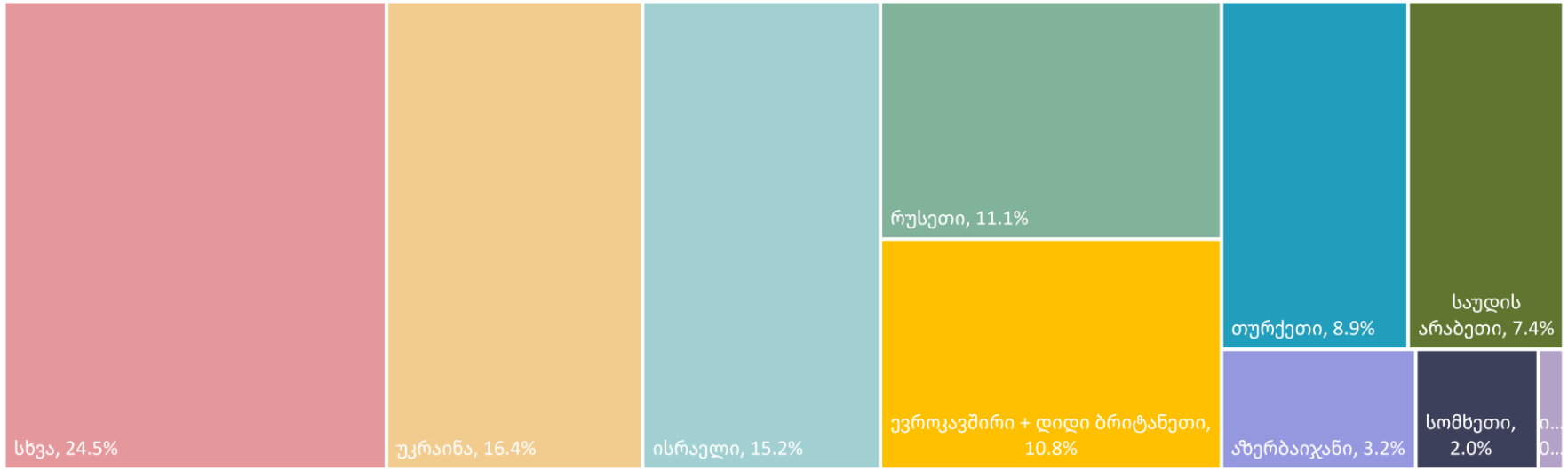

წყარო: სებ

რეგიონში ეკონომიკური საქმიანობის გააქტიურების შედეგად იზრდება ფულადი გზავნილები

წმინდა ფულადი გზავნილები

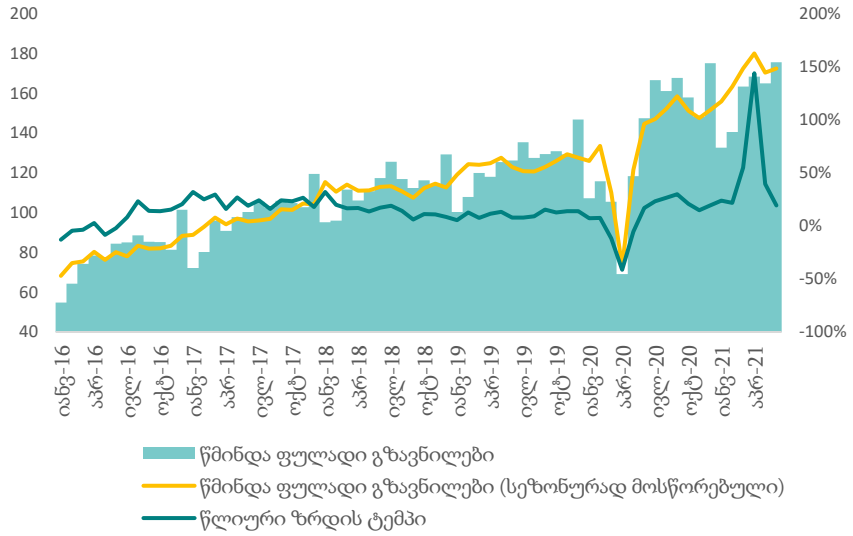

წმინდა ფულადი გზავნილები, ივნისი 2021

ქვეყანა	წმინდა ფულადი გზავნილები	ცვლილება, %წ/წ	წვლილი, %
რუსეთი	31,503.4	20.4%	3.6%
იტალია	31,224.0	18.2%	3.3%
აშშ	24,714.4	24.8%	3.3%
ისრაელი	15,307.0	13.1%	1.2%
გერმანია	9,230.0	46.5%	2.0%
სხვა	63,454.9	15.1%	5.7%

- 2021 წლის ივნისში წმინდა ფულადი გზავნილები 175.4 მილიონი აშშ დოლარით განისაზღვრა, რაც შეადგენს 19.1 პროცენტიან წლიურ ზრდას.
- გზავნილები გაიზარდა:
  - რუსეთიდან: 20.4 პროცენტი (3.6 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).
  - იტალიიდან: 18.2 პროცენტი (3.3 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).
  - აშშ-დან: 24.8 პროცენტი (3.3 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).
  - ისრაელიდან: 13.1 პროცენტი (1.2 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).
  - გერმანიიდან: 46.5 პროცენტი (2.0 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).
- გზავნილები შემცირდა:
  - თურქეთიდან: 43.5 პროცენტი (-1.5 პროცენტიანი წვლილი მთლიან ზრდაში).

წმინდა ფულადი გზავნილების წლიური ზრდა წყარო ქვეყნების მიხედვით

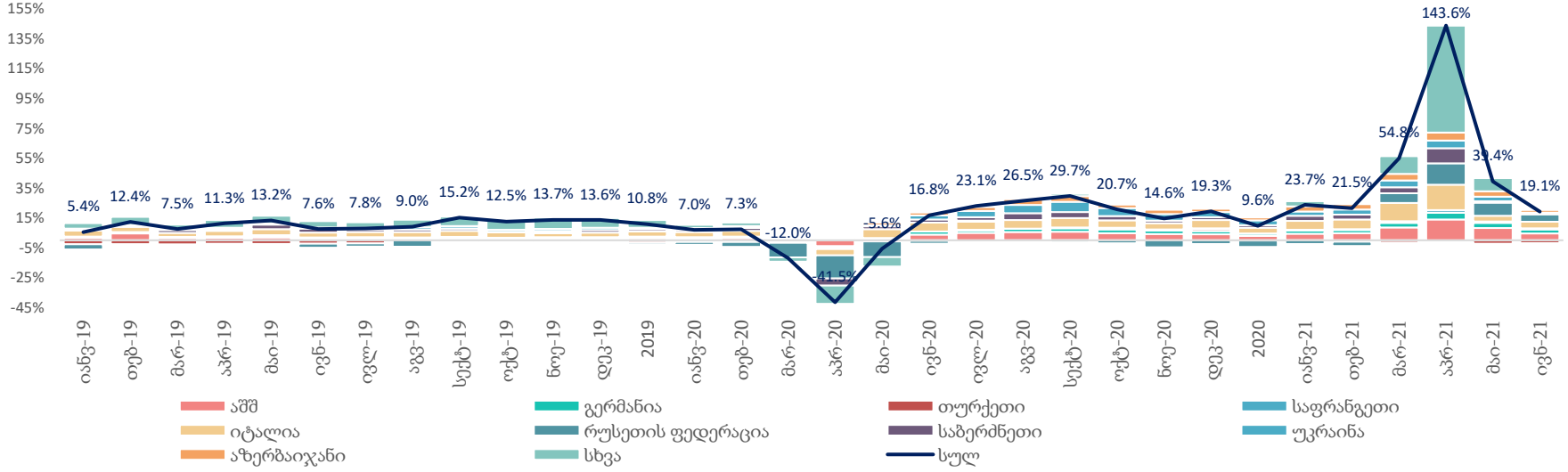

წყარო: სებ

ივნისში რეალური ეფექტური გაცვლით კურსი წინა თვესთან შედარებით გამყარდა 7.4 პროცენტით

ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსი

რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი

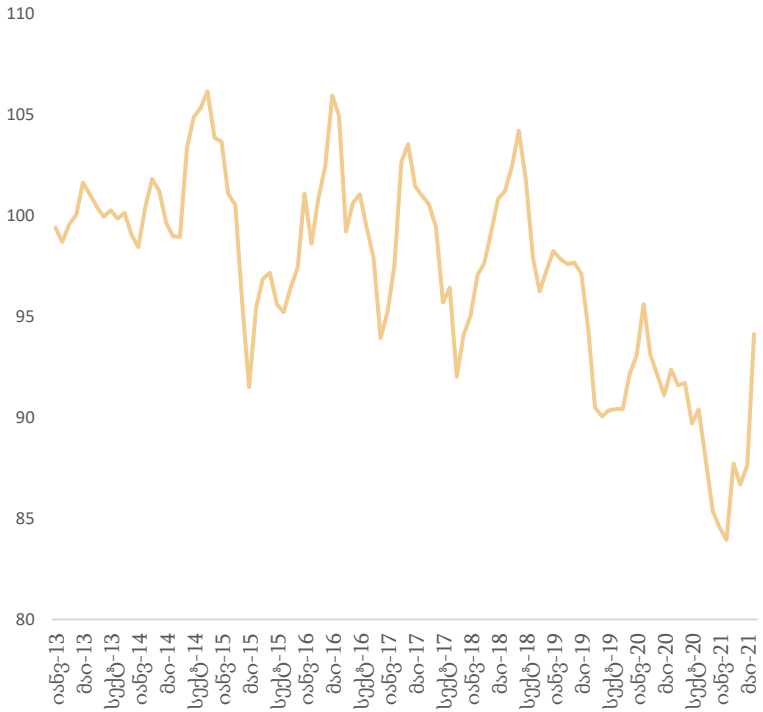

ვალუტების კურსები აშშ დოლართან მიმართებაში

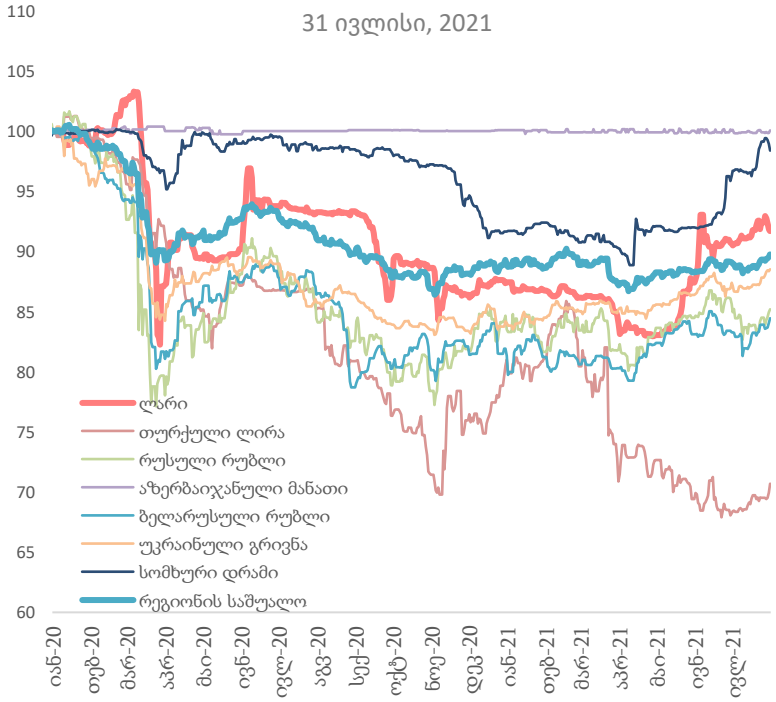

შენიშვნა: ზრდა ნიშნავს გამყარებას

	31 ივლისი, 2021	31 ივლ 2021 - 1 იან 2021	31 ივლ 2021 - 1 იან 2020
ევრო	3.7174	-13.5%	-17.7%
აშშ დოლარი	3.1244	-8.3%	-14.5%
თურქული ლირა	0.3713	29.7%	36.1%
რუსული რუბლი	0.0428	7.6%	-10.4%
ნომინალური ეფექური გაცვლითი კურსი	109.82	-0.7%	-7.9%
რეალური ეფექტური გაცვლითი კურსი (ივნისი, 2020)	107.75	2.7%	-4.9%

წყარო: სებ

იანვარ-ივლისში საგადასახდო შემოსავლებმა 0.2 პროცენტით გადააჭარბა პროგნოზს

ნაერთი ბიუჯეტის შესრულება, ივლისი 2021

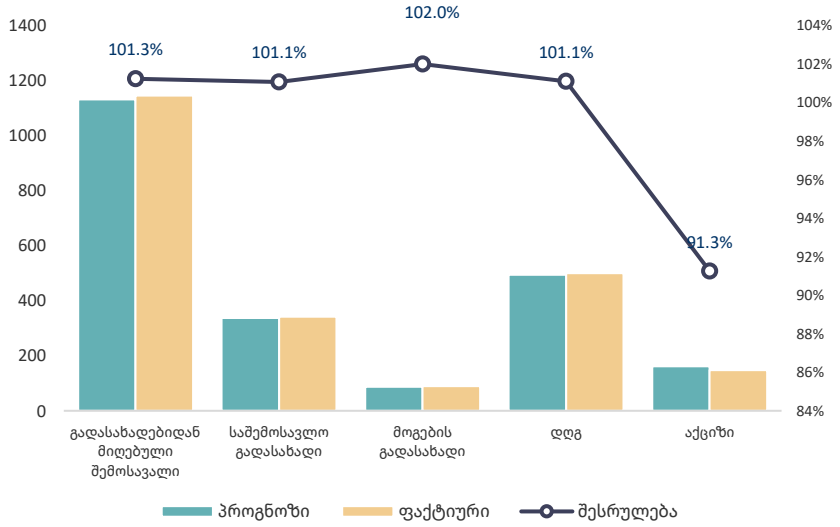

ნაერთი ბიუჯეტი, მლნ ლარი

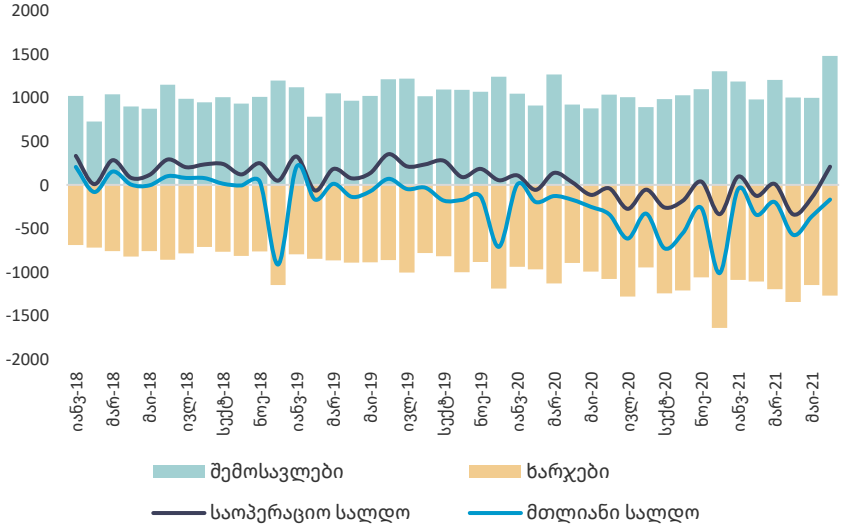

გადასახადიდან მიღებული შემოსავალი, % წ/წ

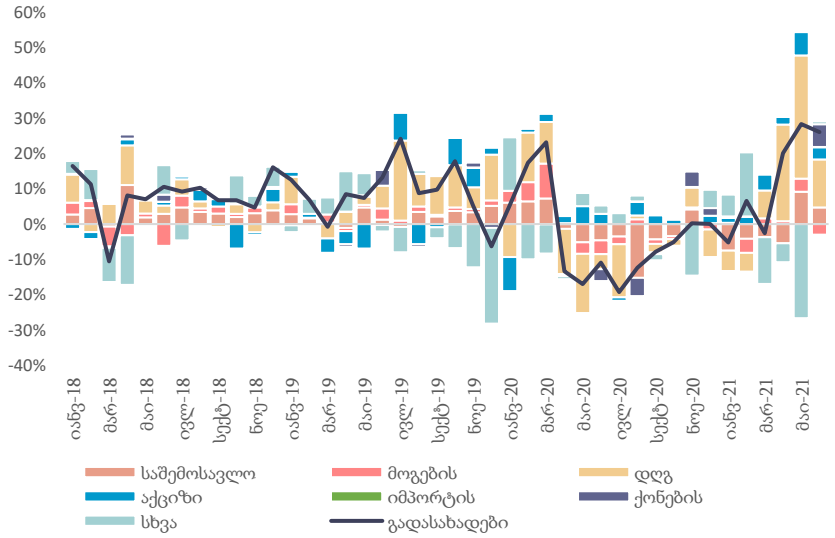

ნაერთი ბიუჯეტის ხარჯები, მლნ ლარი

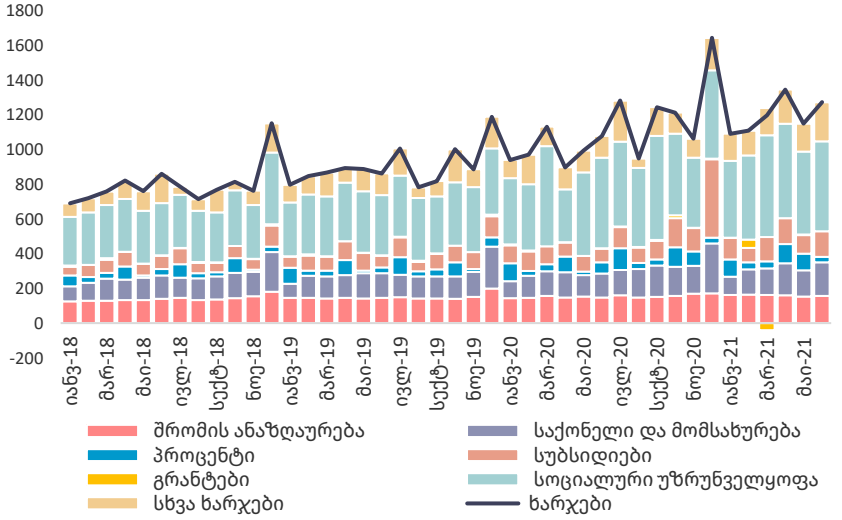

- 2021 წლის გადასახადების იანვარ-ივლისში საპროგნოზო მაჩვენებელი 7,139.9 მლნ ლარს შეადგენს, 2021 წლის იანვარ-ივლისის ფაქტობრივი მაჩვენებელი დაგეგმილზე 0.2 პროცენტით მეტია, და შეადგენს 7,154.1 მლნ ლარს.
- 2021 წლის ივლისში გადასახადებიდან მიღებული შემოსავლის ფაქტობრივმა მაჩვენებელმა შეადგინა 1,145.7 მლნ ლარი, რაც 1.3 პროცენტით მეტია დაგეგმილ მაჩვენებელზე - 1,131.5 მლნ ლარს.
- 2021 წლის ივნისში, ნაერთი ბიუჯეტის შემოსავლები წლიურად გაიზარდა 42.7 პროცენტით, ხოლო ხარჯები გაიზარდა 18 პროცენტით.
- ნაერთი ბიუჯეტის საოპერაციო სალდომ, რაც წარმოადგენს მთავრობის დანაზოგს, შეადგინა 210.2 მლნ ლარი, ხოლო მთლიანი სალდო განისაზღვრა -167 მლნ ლარით.
- გადასახადებიდან მიღებული შემოსავალი წლიურ ზრდაზე მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია დღგ-დან მიღებულმა შემოსავლებმა: 13.6 პროცენტიანი კონტრიბუცია მთლიან ზრდაში.

წყარო: საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

ფასიანი ქაღალდების პორტფელის სტრუქტურამ განიცადა მცირე ცვლილება

პორტფელის შემოსავლიანობის მრუდი

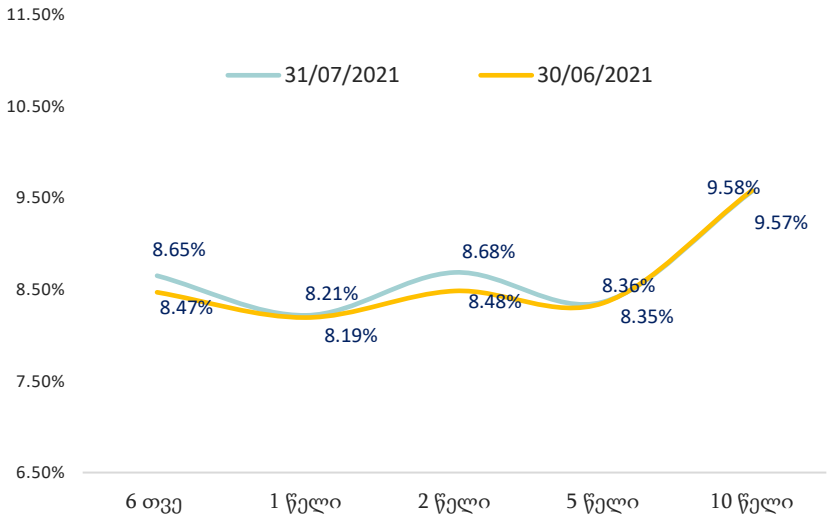

საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი

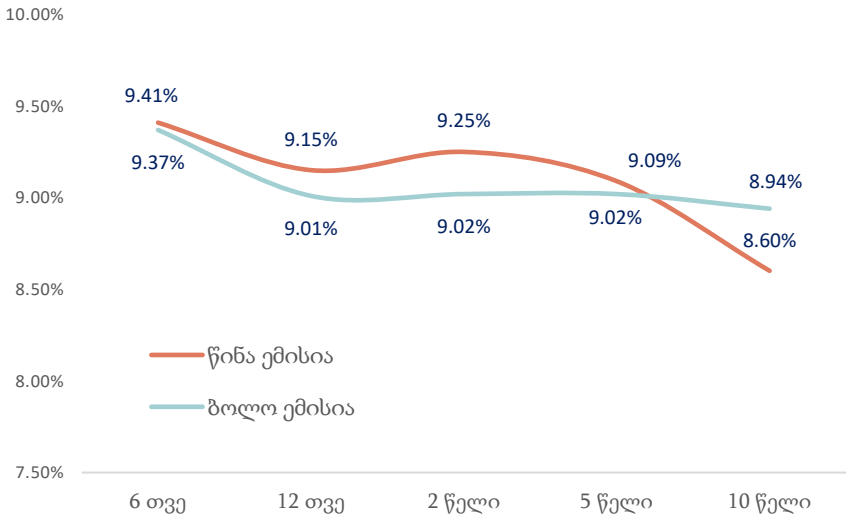

ემისია და მოთხოვნა, მლნ ლარი

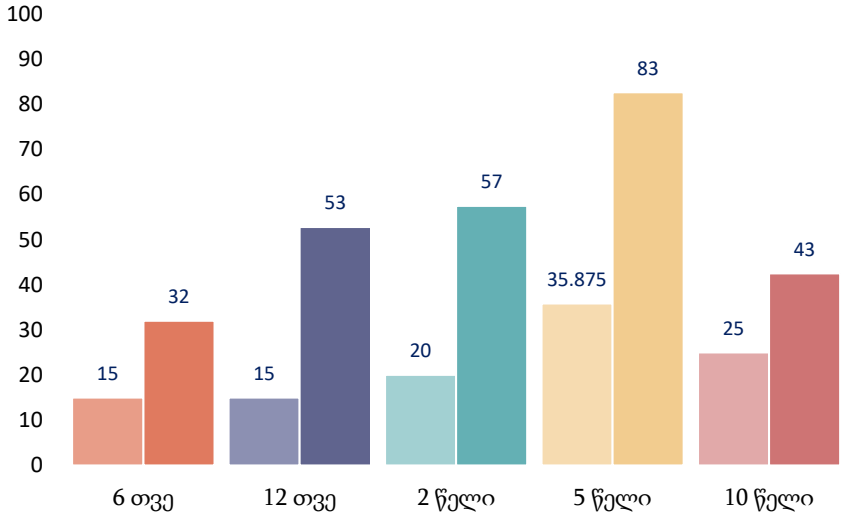

ფასიანი ქაღალდების კომპოზიცია დაფარვამდე დარჩენილი ვადის მიხედვით

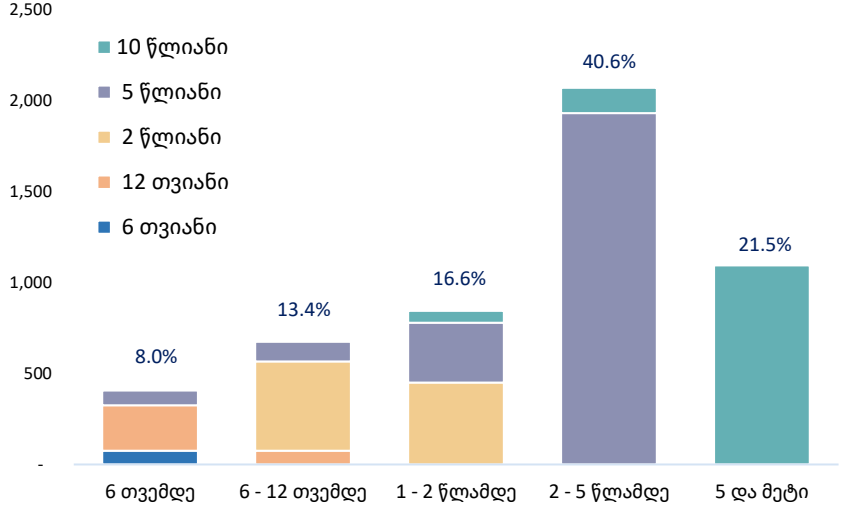

- 2021 წლის ივლისში ჩატარდა 5 აუქციონი ჯამური გამოშვებით 110.875 მლნ ლარი
- საშუალო შეწონილმა საპროცენტო განაკვეთმა 9.046 პროცენტი შეადგინა.
- გამოშვებულ იქნა 6 და 12 თვის ვადიანობის სახაზინო ვალდებულებები; 2, 5 და 10 წლის ვადიანობის სახაზინო ობლიგაციები. დაიფარა 440 მლნ ლარის მოცულობის ფასიანი ქაღალდები.
- 2021 წლის 31 ივლისისათვის სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების პორტფელის 21.4 პროცენტი ფორმირებული არის იმ ფასიანი ქაღალდებით, რომელთა დაფარვის ვადა დგება მომავალი 1 წლის განმავლობაში.
- მოთხოვნის კოეფიციენტი გასული თვის მაჩვენებელთან (ივნისი 3.00) შედარებით შემცირდა და 2.41 შეადგინა.

წყარო: საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

ლარიზაციის მაჩვენებლები განაგრძობს ზრდას

სესხების ლარიზაცია

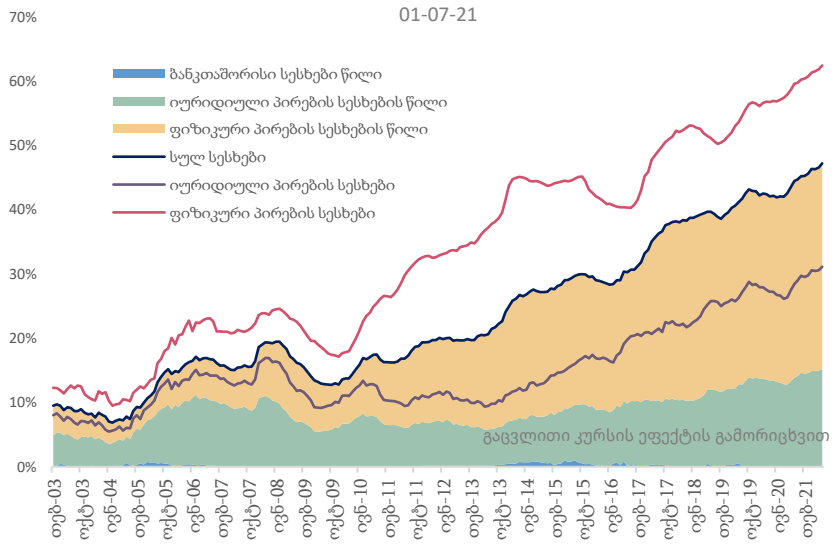

დეპოზიტების ლარიზაცია

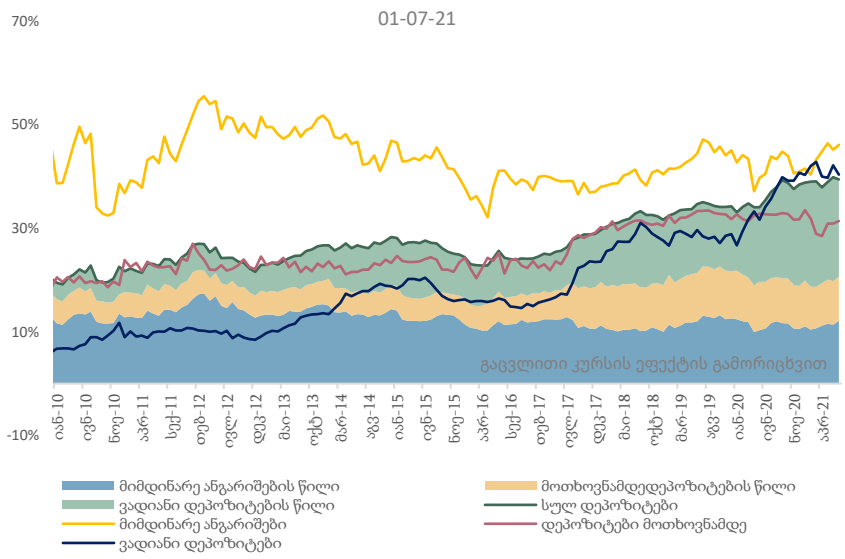

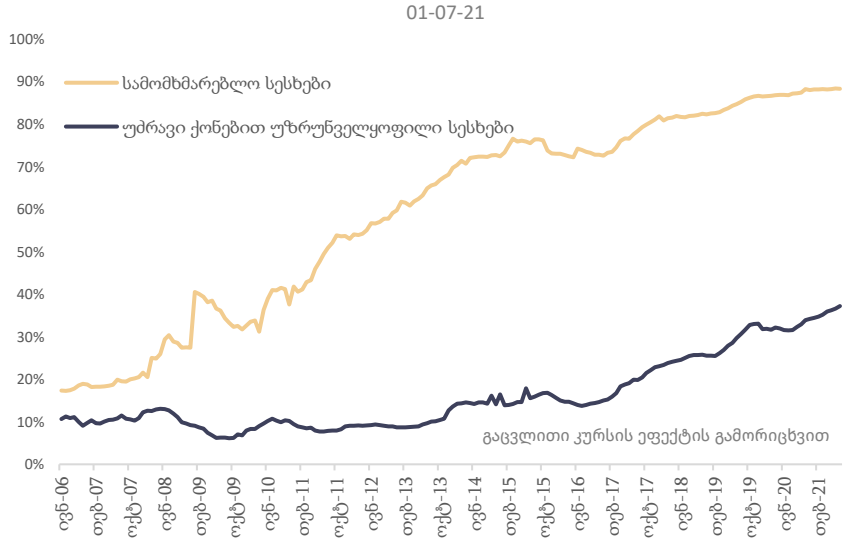

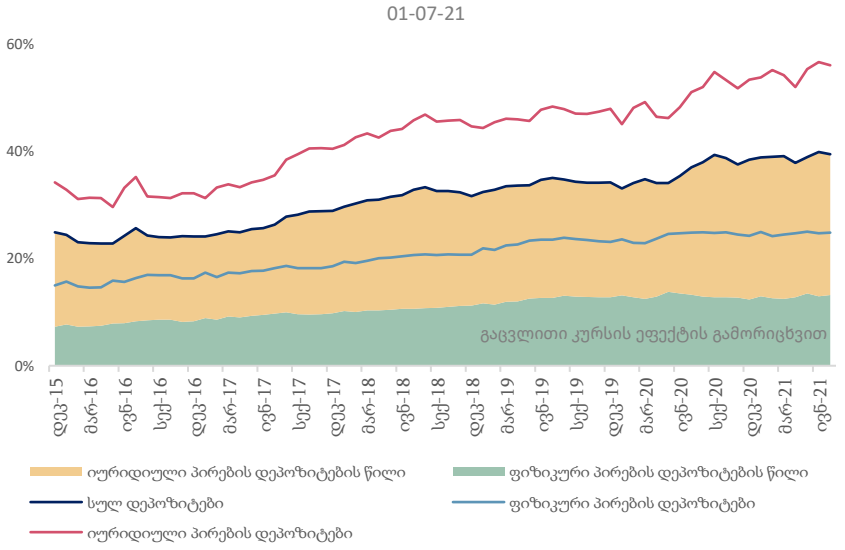

- 2021 წლის 1 ივლისის მდგომარეობით მთლიანი სესხების ნაშთების ლარიზაცია 47.2 პროცენტს გაუტოლდა.
- ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების ნაშთებზე ლარიზაციამ 62.5 პროცენტი.
- იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების ნაშთებზე ლარიზაციამ შეადგინა 31.1 პროცენტი.
- მთლიანი დეპოზიტების ლარიზაცია 39.4 პროცენტს უტოლდება.
- იურიდიული პირების დეპოზიტების ნაშთებზე ლარიზაცია 56 პროცენტს გაუტოლდა.
- ფიზიკური პირების დეპოზიტების ლარიზაცია 24.8 პროცენტს შეადგენს.
- ვადიანი დეპოზიტების ლარიზაცია შეადგენს 40.4 პროცენტს.
- მიმდინარე ანგარიშების ლარიზაცია უტოლდება 46.1 პროცენტს უტოლდება.
- მოთხოვნამდე დეპოზიტების ლარიზაცია 31.4 პროცენტს შეადგენს.

წყარო: სებ

ვლინდება სესხების წლიური ზრდის ტენდენცია

სესხების წლიური ზრდა

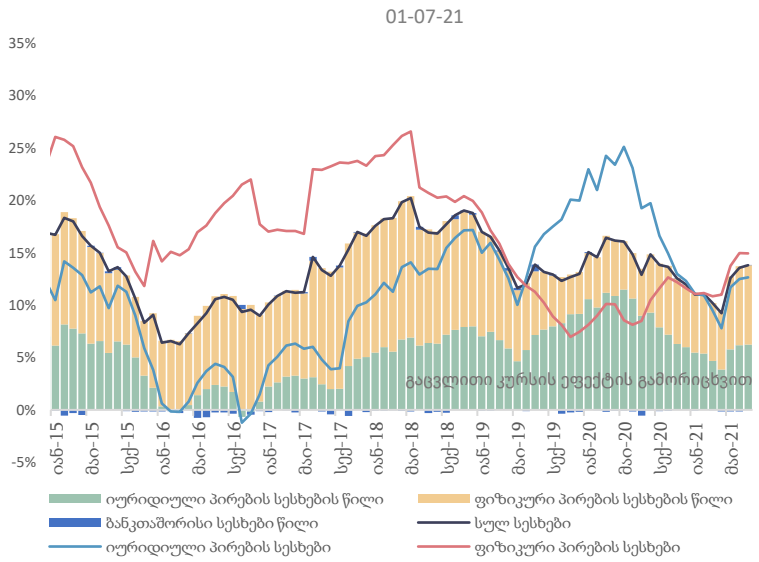

სესხების წლიური ზრდა

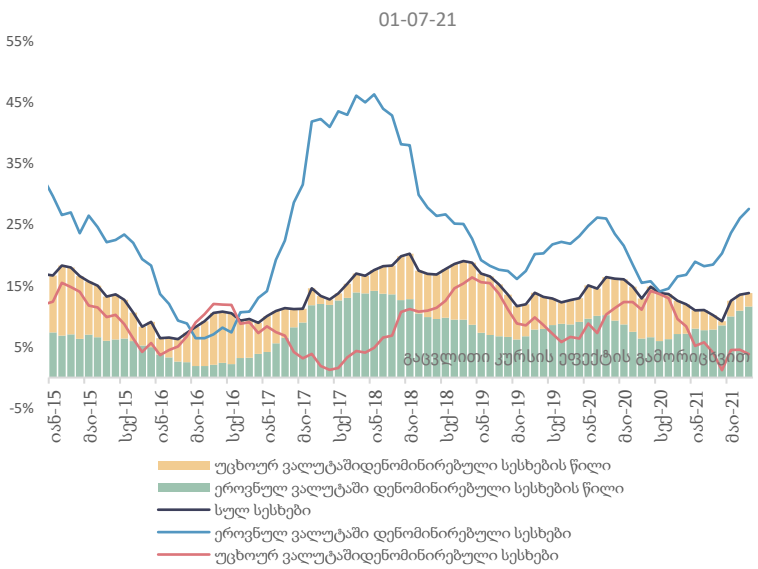

უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები, %წ/წ

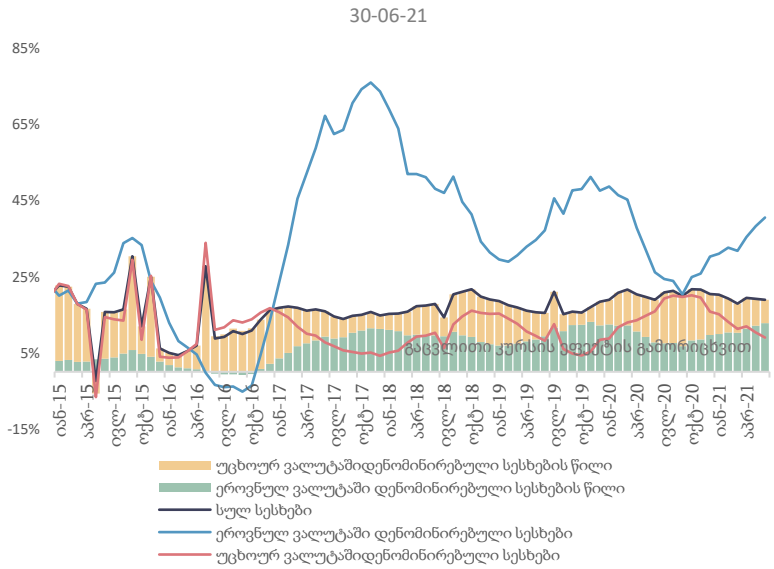

- 2021 წლის 1 ივლისის მდგომარეობით 2020 წელის შესაბამის პერიოდთან შედარებით მთლიანი სესხები 13.8 პროცენტით გაიზარდა (კურსის ეფექტის გამორიცხვით).
- იურიდიული პირების სესხების წლიური ზრდა 12.6 პროცენტს შეადგენს.
- ფიზიკური პირების სესხების წლიური ზრდა 14.9 პროცენტს შეადგენს.
- 2021 წლის 1 ივლისის მდგომარეობით ეროვნულ ვალუტაში დენომინირებული სესხების ზრდის მნიშვნელობა 27.6 პროცენტს გაუტოლდა.
- უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების წლიური ზრდა 3.8 პროცენტს გაუტოლდა.
- 2021 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხების წლიურმა ზრდამ 18.9 პროცენტი შეადგინა. ამასთან იპოთეკური სესხები რომლებიც ეროვნულ ვალუტაშია დენომინირებული 40.5, ხოლო იპოთეკური სესხები რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული 9 პროცენტით გაიზარდა.

წყარო: სებ

ეროვნული ვალუტით დენომინირებული დეპოზიტების ზრდა აჭარბებს უცხოური ვალუტის დეპოზიტების ზრდას

დეპოზიტების წლიური ზრდა

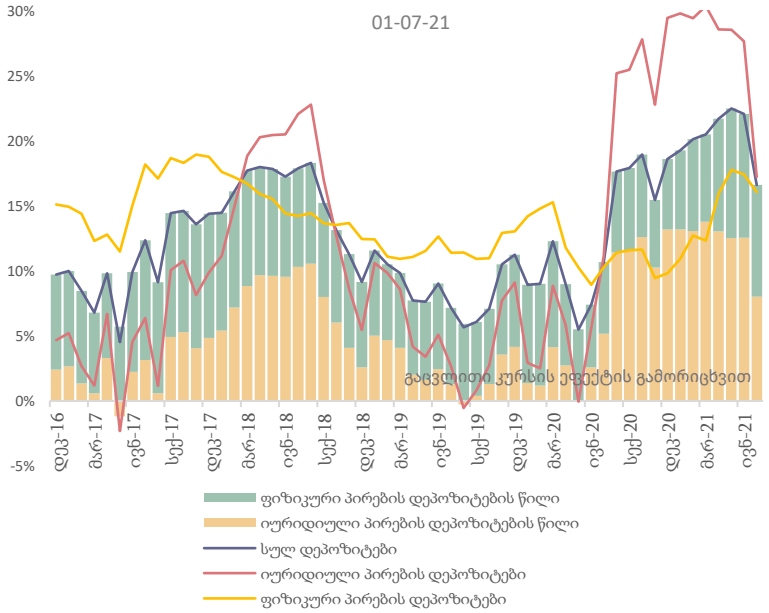

დეპოზიტების წლიური ზრდა

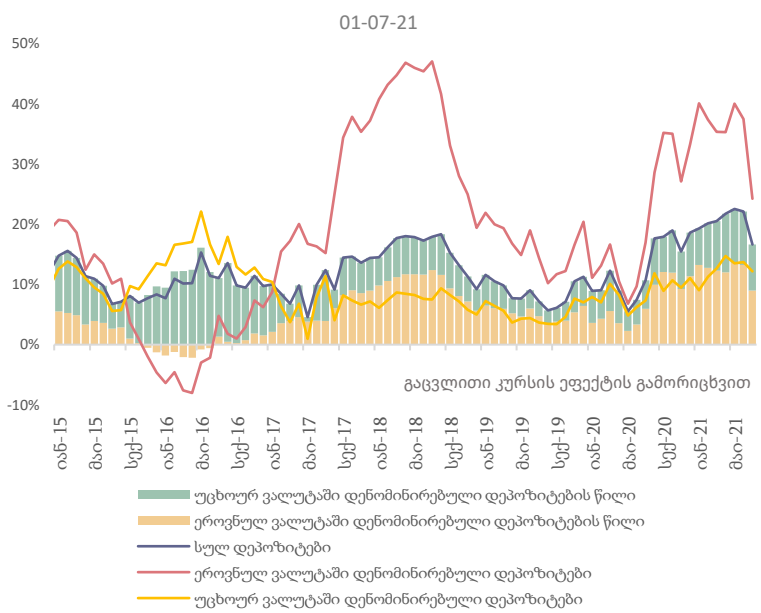

დეპოზიტების წლიური ზრდა

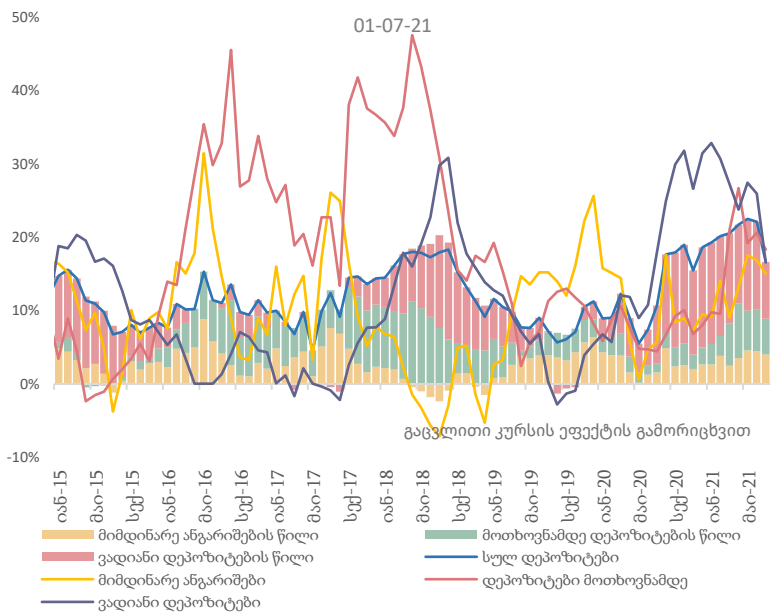

- მთლიანი დეპოზიტების ზრდა 2021 წლის 1 ივლისის 2020 წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით 17 პროცენტს შეადგენს.
- ეროვნული ვალუტით დენომინირებული დეპოზიტების წლიური ზრდა გაუტოლდა 24 პროცენტს. შედარებით სტაბილურია უცხოური ვალუტით დენომინირებული დეპოზიტების წლიური ზრდა და იმავე პერიოდში 12 პროცენტს შეადგენს.
- ფიზიკური პირების დეპოზიტების ზრდამ 16 პროცენტი შეადგინა, ხოლო იურიდიული პირების დეპოზიტების წლიურ ზრდაში მნიშვნელოვანი ზრდის ტენდენცია შეინიშნა და ამავე პერიოდში მისი მნიშვნელობა 17 პროცენტს გაუტოლდა.
- მიმდინარე ანგარიშების წლიურმა ზრდამ 2021 წლის ივლისის დასაწყისში შეადგინა 15 პროცენტი.
- ვადიანი დეპოზიტების ნაშთების წლიური ზრდა 16.6 პროცენტს გაუტოლდა და მნიშვნელოვანწილად განაპირობა მთლიანი დეპოზიტების ზრდა.
- მოთხოვნამდე დეპოზიტების ზრდამ შეადგინა 18.3 პროცენტი.

წყარო: სებ

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა გაზარდა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 10 პროცენტამდე

ინფლაცია და მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი

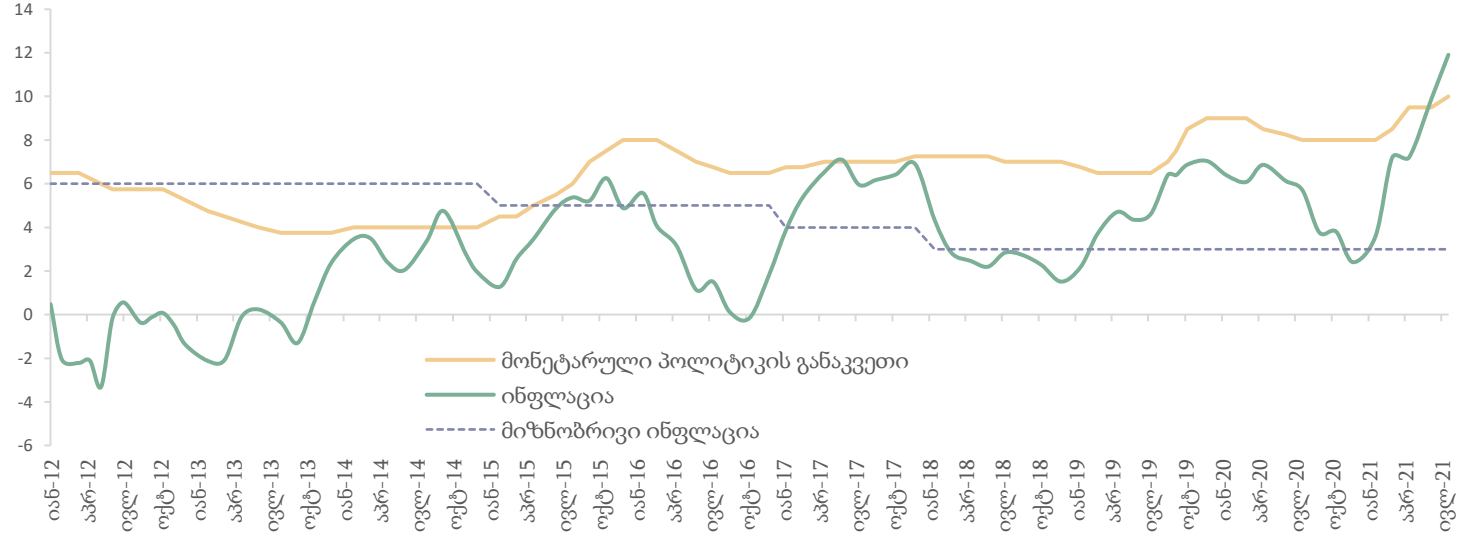

სებ-ის სავალუტო აუქციონზე აშშ დოლარით ვაჭრობის დინამიკა, მლნ აშშ დოლარი

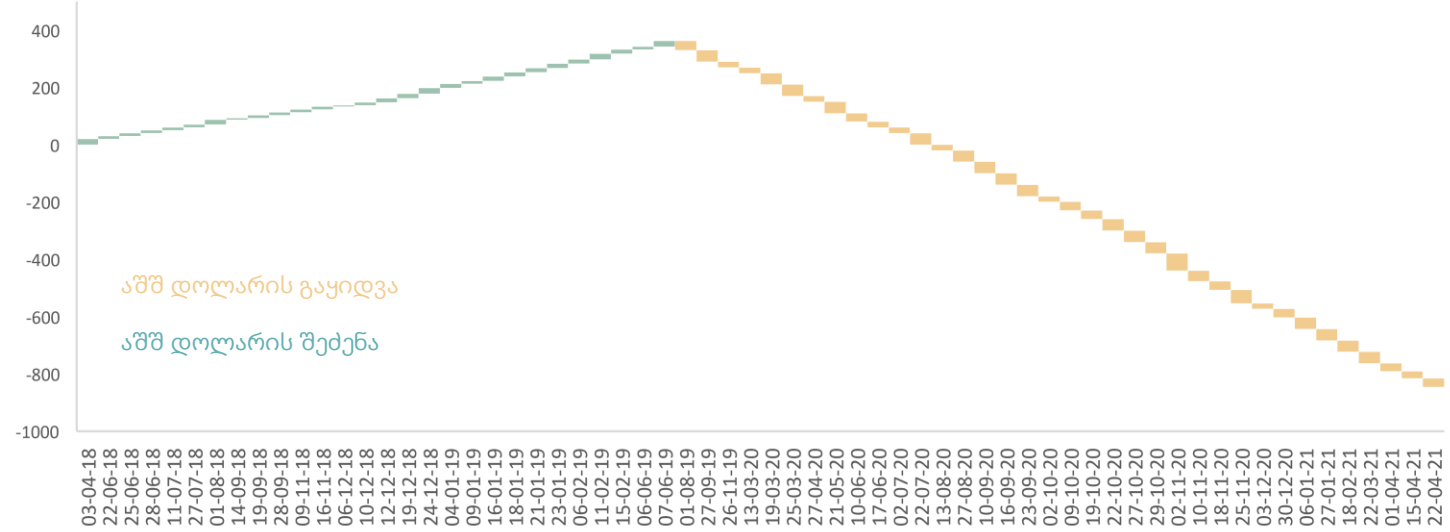

- საქართველოს ეროვნული ბანკის მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტმა 2021 წლის 4 აგვისტოს რეფინანსირების განაკვეთის 0.5 პროცენტული პუნქტით გაზრდის გადაწყვეტილება მიიღო.
- მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი შეადგენს 10 პროცენტს.
- ეროვნული ბანკის მიხედვით, სხვა თანაბარ პირობებში, 2021 წელს ინფლაცია საშუალოდ 9 პროცენტზე მაღალი იქნება და 2022 წელს ინფლაცია შემცირებას დაიწყებს და მის საშუალოვადიან მიზნობრივ მაჩვენებელს ეტაპობრივად დაუახლოვდება.
- სებ-ის თანახმად, ინფლაციაზე აღმავალი ზეწოლა დამოკიდებულია მსოფლიო ბაზრებზე სურსათისა და ნავთობის მკვეთრად გაზრდილ ფასებზე. ასევე მნიშვნელოვნად მოიმატა საერთაშორისო ტრანსპორტირების ხარჯებმა, რაც იმპორტირებული პროდუქციის ფასებზე ახდენს გავლენას.
- მონეტარული პოლიტიკის კომიტეტის შემდეგი სხდომა 2021 წლის 15 სექტემბერს ჩატარდება.

წყარო: სებ

საბაზრო საპროცენტო განაკვეთები ეროვნული ვალუტით გაიზარდა, ხოლო უცხოური ვალუტით შემცირდა

საპროცენტო განაკვეთები დეპოზიტებზე

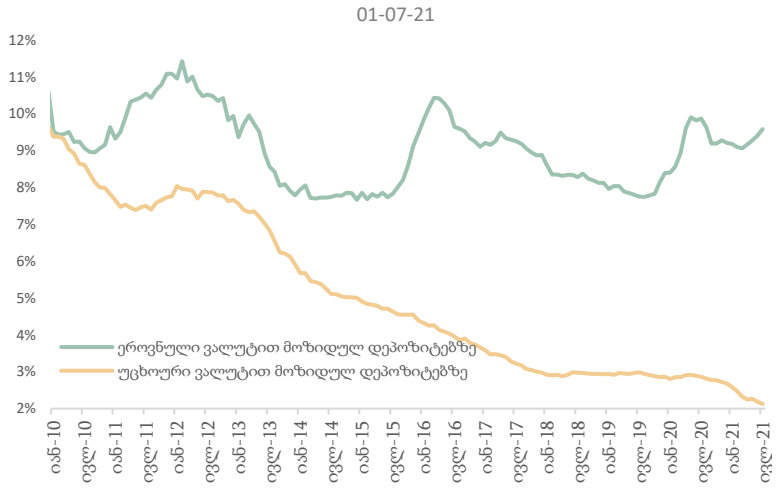

საპროცენტო განაკვეთები გაცემულ, უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილ სესხებზე

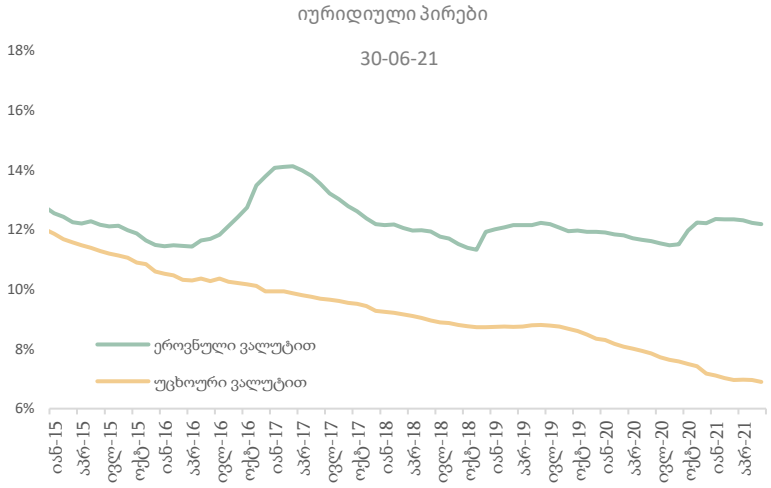

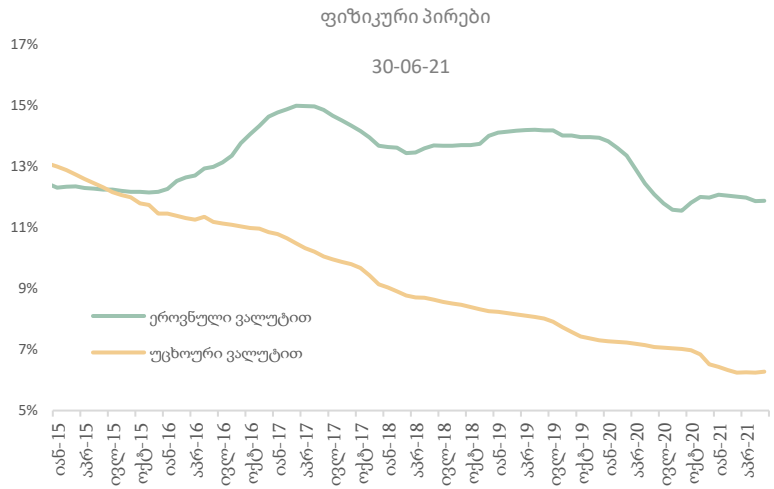

- 2021 წლის 1 ივლისს უცხოური ვალუტით განთავსებულ დეპოზიტებზე საპროცენტო განაკვეთმა 2.1 პროცენტი შეადგინა, ხოლო ეროვნული ვალუტით - 9.6 პროცენტს.
- იურიდიული პირების მიერ ეროვნულ ვალუტაში განთავსებულ დეპოზიტებზე საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი 9.9 პროცენტს გაუტოლდა, ხოლო უცხოური ვალუტით - 2 პროცენტს.
- ფიზიკური პირების დეპოზიტებზე საშუალო წლიური საპროცენტო განაკვეთები უცხოური ვალუტით განთავსებულ დეპოზიტებზე 2.2 პროცენტს, ხოლო ეროვნული ვალუტით - 8.9 პროცენტს შეადგენს.
- საშუალო წლიური შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი მოკლევადიან სამომხმარებლო სესხებზე 17.7 პროცენტს გაუტოლდა (ეროვნული ვალუტით - 22.2 პროცენტი, ხოლო უცხოური ვალუტით - 6 პროცენტს).
- საშუალო წლიური შეწონილი საპროცენტო განაკვეთი გრძელვადიან სამომხმარებლო სესხებზე 17.3 პროცენტს გაუტოლდა (ეროვნული ვალუტით - 18.5 პროცენტი, ხოლო უცხოური ვალუტით - 7.4 პროცენტს).
- იურიდიულ პირებზე გაცემულ, ეროვნულ ვალუტაში დენომინირებულ იპოთეკურ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი 2021 წლის ივნისის ბოლოს 13.1 პროცენტს შეადგენდა, ხოლო უცხოურ ვალუტით - 6.9 პროცენტს. ფიზიკურ პირებზე ეროვნულ ვალუტაში გაცემულ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთმა 12.4 პროცენტი შეადგინა, ხოლო უცხოურ ვალუტაში - 6.1 პროცენტი.

წყარო: სებ

საინფორმაციო ფურცელი

პუბლიკაცია მომზადებულია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტის მიერ. პუბლიკაციაში მოცემული ინფორმაცია და აზრები წარმოადგენს ავტორების - მაკროეკონომიკური ანალიზისა და ფისკალური პოლიტიკის დაგეგმვის დეპარტამენტის ეკონომიკური გუნდის აზრებს და არ წარმოადგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ოფიციალურ პოზიციას. პუბლიკაციაში მოყვანილი ანალიტიკური ინფორმაცია ემსახურება საინფორმაციო მიზნებს და მოპოვებულია საჯარო წყაროებიდან. ანგარიშში მოცემული პროგნოზები და გაანგარიშებები არ უნდა იყოს მიღებული როგორც დაპირება, მინიშნება და გარანტია.

საქართველო, თბილისი 0105, გორგასლის ქუჩა N16
ცხელი ხაზი: (995 32) 2 261 407
ელ. ფოსტა: info@mof.ge; www.mof.ge

საქართველოს ფინანსთა
სამინისტრო